

TILSYNSRAPPORT - VEDTAK

Tilrettelegging av barnehagetilbudet for
barn med nedsatt funksjonsevne

Gjesdal kommune

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	3
1.1	Kort om kommunen	3
1.2	Om gjennomføringen av tilsynet	3
2	Tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne.....	4
2.1	Rettslige krav	4
2.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner.....	5
3	Våre reaksjoner	11
3.1	Pålegg om retting	11
3.2	Oppfølging av pålegg.....	11
4	Dere har rett til å klage.....	11

1 Innledning

Vi fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet, jf. barnehageloven § 9 første ledd, jf. kommuneloven kapittel 30.

I tilsyn kontrollerer vi om barnehagemyndigheten oppfyller barnehageloven med forskrifter.

Dersom barnehagemyndigheten ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av personopplysninger på [www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/](http://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/).

1.1 Kort om kommunen

Gjesdal kommune har 11 barnehager, 8 kommunale og 3 private. Kommunen har ca.12.000 innbyggere.

Bakgrunnen for at kommunen ble valgt ut for tilsyn er blant annet funn fra kartlegging av praksisen i kommunene i Rogaland i 2018. Vi fant at kommunen i liten grad hadde etablert rutiner for tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne og enkeltvedtak jf. barnehageloven § 19g, etter at bestemmelsen kom inn i loven i 2016 (i kraft 01.08.16).

Forrige tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet ble gjennomført i 2017 med tema kommunen som tilsynsmyndighet overfor barnehagene og behandling av søknader om dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder. Tilsynet ble avsluttet i august 2017, etter kommunens erklæring om retting av påpekte lovbrudd.

1.2 Om gjennomføringen av tilsynet

Vi åpnet tilsyn med Gjesdal kommunen i brev av 03.02.20. Dere ble pålagt å levere dokumentasjon til oss. Vi har fått dokumentasjonen for å gjennomføre tilsynet.

Tilrettelegging av barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne, jf. barnehageloven § 19 er temaet for tilsynet.

Vi har ikke sett på hvordan dere oppfyller andre krav i regelverket.

Vi sendte foreløpig tilsynsrapport til dere 23.04.20. I den presenterte vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner. Dere har gitt beskjed til oss om at dere ikke har merknader til rapporten.

2 Tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne

2.1 Rettslige krav

Plikten til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud

Formålet med bestemmelsen om tilrettelegging i barnehageloven § 19 g er å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne kan nyttiggjøre seg barnehagetilbudet på lik linje med andre barn og få likeverdige utviklings- og aktivitetsmuligheter.

Dere har ansvar for å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får egnet individuell tilrettelegging i barnehagen. Dere må informere barnehagene og foreldre og i tilstrekkelig grad følge med på funksjonsnivået til barn i barnehagene for å fange opp om det er barn som har rett til individuell tilrettelegging. Dersom dere får informasjon om at et barn kan ha nedsatt funksjonsevne, må dere følge opp med nærmere undersøkelser.

Foreldrene må involveres så tidlig som mulig. I tilfeller der foreldrene ikke har vært involvert, må dere sende forhåndsvarsel før dere fatter vedtak, jf. forvaltningsloven § 16.

Vedtak om individuell tilrettelegging

Dere må innhente tilstrekkelig dokumentasjon for å vurdere barnets funksjonsevne i den enkelte sak, det vil si blant annet informasjon om barnets behov, hva som er forsøkt av tilpasninger og barnehagens samlede kompetanse, bemanning og fysiske utforming. Ved behov må dere også innhente informasjon fra andre, for eksempel PPT, helsetjenesten eller eventuelt barnevernet, dersom de har vært involvert.

Vedtak skal fattes uavhengig av om vurderingen ender med innvilgelse eller avslag. I vedtaket skal dere ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne, og om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn, jf. barnehageloven § 19 g, jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25 og barnekonvensjonen artikkel 3. Dette innebærer en konkret og individuell vurdering av barnehagetilbudet, barnets funksjonsevne og tilpasningsbehov, og hvordan barnehagetilbudet kan tilrettelegges for å avhjelpe barnets behov. Det skal fremgå av vedtaket hvilken tilrettelegging som gis og varigheten og omfanget av tiltaket. I vedtak om avslag skal dere gi en begrunnelse som viser hvorfor barnet ikke har rett til individuell tilrettelegging.

Dere har plikt til å tilrettelegge barnehagetilbudet og kan bare gjøre unntak fra denne plikten dersom tilrettelegging innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen, jf. barnehageloven § 19 g, jf. barnekonvensjonen artikkel 3. Dersom dere kommer til at det er en uforholdsmessig byrde å tilrettelegge barnets barnehage, må dere tilby plass i en annen barnehage hvor barnehagetilbudet kan tilrettelegges.

Private barnehager kan ikke pålegges å tilrettelegge barnehagetilbudet. Hvis det ikke lar seg gjøre å inngå en avtale med en privat barnehage, må dere tilrettelegge barnehagetilbudet for barnet i en annen barnehage.

Dere må vurdere hva som er barnets beste når dere fatter vedtak, jf. barnehageloven § 19 g, jf. barnekonvensjonen artikkel 3. Barnets beste er et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn og det skal mye til for å sette det til side. Dere må foreta en helhetlig vurdering av barnets situasjon hvor barnets behov for utvikling og læring må avveies mot andre behov, for eksempel deltakelse i fellesskapet og hvile.

I vedtakene må dere informere om klageadgang, klagefrist, klageinstans, og om at klagen skal sendes til kommunen, samt om retten til å se sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 27.

Dere skal fatte vedtak så snart som mulig, det vil si at dere må fatte vedtak så snart dere har all dokumentasjonen dere trenger, jf. barnehageloven § 19 g, jf. forvaltningsloven § 11 a. Dere kan ikke vente med å igangsette vedtak om tilrettelegging. Det er barnets behov som avgjør når tilretteleggingen skal starte. Hvis dere oppdager nye eller endrede behov i løpet av barnehageåret, kan dere ikke vente til et nytt barnehageår med å iverksette tilretteleggingen. Den individuelle tilretteleggingen skal gjennomføres i tråd med vedtaket, jf. barnehageloven § 19 g.

2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Nedenfor følger våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner, knyttet til hvert enkelt delspørsmål som er kontrollert i tilsynet. Spørsmålene er utformet av Utdanningsdirektoratet og innebærer en operasjonalisering av lovkravene i barnehageloven jf. forvaltningsloven.

Fanger kommunen opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging?

På overordnet nivå ser vi av Helhetlig oppvekstplan (2019-2022) at Gjesdal kommune generelt har stort fokus på tidlig innsats, barns rettigheter og avdekking av ulike utfordringer, slik at barnet kan få riktig hjelp til riktig tid.

Gjesdal kommune har i sin prosedyre som gjelder søknad om tilrettelegging beskrevet rutinen slik: *Så tidlig som mulig avdekke og kartlegge alle barns behov for tilrettelegging ved oppstart i barnehagen. Systematisk gjennomgang av hele barnegruppen i løpet av oktober for å sikre at alle barns behov blir vurdert.*

Ansvar for å følge opp oppgaven med avdekking er lagt til styrer i barnehagen. Intervjuer som ble gjennomført i tilsynet bekrefter at rutinen er kjent og at barnehagene følger opp dette i praksis, også gjennom hele barnehageåret dersom behov oppstår.

Kommunen har i tillegg lagt ut relevant informasjon om retten til individuell tilrettelegging på sine nettsider, slik at foreldre (og barnehager) får informasjon om rettigheter og søknadsprosedyre.

I de tilfeller der barnets behov for tilrettelegging er kjent før oppstart i barnehage, blir det opplyst i intervjuer at barnets behov blir fanget opp gjennom opplysninger fra helsestasjonen og/ eller foreldrene.

Retten til tilrettelegging har dels vært tema på faste styremøter, men intervjuer viser at barnehagene generelt opplever å i liten grad ha fått generell informasjon om forståelsen av retten i møter med barnehagemyndigheten. Dette vurderer vi at kan være et forbedringsområde for kommunen. De barnehagene som har barn med nedsatt funksjonsevne opplyser at de har mottatt god veiledning fra barnehagemyndigheten i forbindelse med enkeltsakene.

Etter vår vurdering oppfylder kommunen kravet til å fange opp barn med mulig behov for tilrettelegging.

Undersøker kommunen om barn med nedsatt funksjonsevne har rett til individuell tilrettelegging?

Av intervjuer går det frem at barnehagemyndigheten i kommunen henter inn relevant informasjon om barnets behov for tilrettelegging fra barnehagene eller fra helsestasjonen og fra foreldre, før barnet begynner i barnehagen og ut fra informasjon i søknad. Barnets konkrete behov blir drøftet i møte med barnehage og foreldre.

Vi konkluderer ut fra dette med at kommunen oppfylder plikten til å undersøke om aktuelle barn har rett til tilrettelegging.

Gir kommunen foreldrene mulighet til å uttale seg?

Vi viser til punktet ovenfor. Foreldre har i sakene vi har fått tilsendt blitt involvert tidlig i prosessen og har fått medvirke. Det er nå også etablert rutine for forhåndsvarsel jf. forvaltningsloven § 16 før enkeltvedtak blir fattet. Dette er ikke gjort i alle saker vi har fått tilsendt, men opplysninger i intervjuer bekrefter at rutinen nå er etablert.

Opplyser kommunen saken tilstrekkelig for å kunne ta stilling til:

- **Om barn har en nedsatt funksjonsevne?**
- **Om barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn?**

Forsvarlig opplysning av saken krever riktig lovforståelse, som igjen vil gjøre at kommunen kan foreta relevante vurderinger i sakene.

Nedsatt funksjonsevne er definert som *tap av, skade på eller avvik i en av kroppens psykologiske, fysiologiske eller biologiske funksjoner*. Begrepet omfatter m.a.o. fysiske, psykiske og kognitive funksjoner. Kommunen må innhente tilstrekkelig dokumentasjon for å vurdere barnets funksjonsevne, for eksempel gjennom erklæringer fra ulike helsetjenester, PPT eller andre som kan gi en fagkyndig uttalelse om barnets behov.

Ut fra opplysninger i dokumentasjon og intervjuer vurderer vi det slik at kommunen har en lovforståelse som gjør at de som barnehagemyndighet vet hvilken informasjon som må innhentes.

Fylkesmannen har fått tilsendt dokumentasjon knyttet til fire saker om tilrettelegging. Disse fire utgjør alle saker der kommunen har fattet vedtak om tilrettelegging jf. bhgl. § 19 g per i dag. Dokumentasjonen i sakene viser at kommunen innhenter informasjon gjennom søknadsskjema underskrevet av barnehage og foreldre, i tillegg til vedlagte legeerklæringer og epikriser.

Søknadsskjemaet er uformet slik at det i innledningen gis informasjon om bl.a. barnets oppstart i barnehage, oppholdstid og beskrivelse av barnets nedsatte funksjonsevne. Videre beskriver man personalets kompetanse på det aktuelle barnets nedsatte funksjonsevne. Skjemaet legger også opp til beskrivelser av de situasjoner i løpet av dagen der barnet trenger tilrettelegging utover barnehagens (eiers) egen plikt til å tilrettelegge. Dette konkretiseres nærmere i søknaden, som regel av barnehagen i samarbeid med foreldre. Barnehagen bes samtidig informere om hva de kan gjøre innenfor det ordinære barnehagetilbudet.

Videre gis det eksempler på dokumentasjon som kan vedlegges søknaden: *fra helsestasjon, fastlege, sykehus, sakkyndig vurdering, BUP, TRAS, Alle med*. Det bes i tillegg opplyst om barnet er henvist til PPT og hvilke andre hjelpeinstanser som samarbeider med barnehagen om tilrettelegging for barnet.

De konkrete sakene vi har fått tilsendt viser at det i søknadsskjemaene er gitt omfattende opplysninger om barnet og barnets behov og at relevante legeerklæringer o.l. blir lagt ved.

Intervjuer viser at det i møter og/ eller samtaler blir gitt utfyllende informasjon til barnehagemyndigheten.

Ut fra tilsendt dokumentasjon konkluderer vi med at kommunen opplyser saken tilstrekkelig til både å ta stilling til om barnet har nedsatt funksjonsevne og om/ i hvilken grad barnet kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn.

Fatter kommunen vedtak om individuell tilrettelegging i barnehagen?

I tilsynet har vi som nevnt mottatt vedtak om individuell tilrettelegging i fire saker.

Samtidig blir det opplyst i intervju at det også er enkelte barn som mottar ressurser for tilrettelegging i barnehagen som ikke har vedtak etter bhgl. § 19 g, fordi foreldrene ikke har ønsket å søke om vedtak.

Gjennom vårt tilsyn har kommunen blitt mer oppmerksom på at plikten til å fatte vedtak om tilrettelegging etter bhgl. § 19g gjelder, selv om foreldrene ikke ber om eller søker om dette. Kommunen har alltid plikt til å tilrettelegge og må sende varsel om vedtak, slik at foreldrene kan gi sin tilbakemelding på den konkrete tilretteleggingen kommunen planlegger å iverksette.

I tillegg til dette har kommunen i én av de tilsendte sakene kun sendt varsel om vedtak, uten å fatte et påfølgende vedtak i saken.

Vi konkluderer etter dette med at kommunen ikke i alle tilfeller der barnet har nedsatt funksjonsevne fatter vedtak, jf. bhgl. § 19g.

Har kommunen i vedtaket tatt stilling til

- **Om barnet har en nedsatt funksjonsevne?**
- **Om den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnet ikke kan delta i barnehagen på lik linje med andre barn?**

Dette henger sammen med spørsmålet ovenfor som dreier seg om forsvarlig opplysning av saken. Kommunen skal i denne sammenheng dokumentere sine vurderinger.

Kommunen beskriver i vedtakene hva barnets nedsatte funksjonsevne består i og hvilke behov dette medfører. I de sakene vi har mottatt har det ikke vært tilfeller der det er tvil om hvorvidt barnet har nedsatt funksjonsevne.

Vedtakene konkluderer, på bakgrunn av søknad og de opplysninger som ligger ved saken, med at den nedsatte funksjonsevnen gjør at barnehagetilbudet må tilrettelegges for at barnet skal kunne delta på lik linje med andre barn.

Tar kommunen stilling til hvilken tilrettelegging som er egnet for at barnet skal kunne nyttiggjøre seg barnehagetilbudet på lik linje med andre barn?

I de vedtakene vi har fått tilsendt gis det i ulik grad informasjon om hvilken tilrettelegging som vil være egnet, men ut fra opplysninger gitt i intervju oppfatter vi det slik at vedtaksutformingen har vært i utvikling og at en nå i større grad enn før gir beskrivelser i selve vedtaksteksten. Blant annet er det gjort noen endringer etter klagebehandling hos Fylkesmannen i en sak.

I vedtakene gis det for eksempel beskrivelser av de ulike situasjoner der barnet trenger hjelp og tilrettelegging samtidig som det opplyses beregnet tidsbruk knyttet til de ulike tiltakene. Detaljeringsgraden varierer, men dette skyldes også de individuelle variasjonene i sakene.

Bakgrunnsinformasjonen kommunen har fått gjennom søknadsskjema, vedlagte uttalelser fra helsetjenester og samtaler med barnehage og foreldre kan bidra til at det i mindre grad er behov for å gi detaljerte beskrivelser av den tilrettelegging som skal gis. Vi vil likevel gjøre oppmerksom på at beskrivelsene i noen tilfeller kan være avgjørende for foreldrenes mulighet til å se om det er nødvendig å benytte klageretten til Fylkesmannen.

I intervjuer får vi opplyst at den enkelte barnehage lager mer detaljerte planer for tilretteleggingen og at barnehagemyndigheten også i forkant av vedtak mottar en redegjørelse fra barnehagen som viser i hvilken grad barnehagen selv kan tilrettelegge for barnet. I den grad barnehagens planer for tilrettelegging omfatter punkter som bør være omfattet av klageretten, bør disse innarbeides i vedtakene. (Vi har ikke mottatt eksempel på en slik plan.)

Enkelte av vedtakene som er tilsendt inneholder etter vår vurdering ikke tilstrekkelige vurderinger og beskrivelser av tilretteleggingen. I og med at det har skjedd en utvikling på dette området etter behandling av klagesak hos Fylkesmannen, anser vi likevel dagens praksis for å oppfylle lovens minimumskrav på dette punktet.

Selv om kommunen i vedtakene gir litt knappe beskrivelser av hvilken tilrettelegging som er egnet for barnet, konkluderer vi med at innholdet i vedtakene tilfredsstiller lovens krav. Vi gjør oppmerksom på at vedtakene må inneholde tilstrekkelige opplysninger om tilretteleggingen til at foreldrene kan ivareta sin klagerett.

Inneholder vedtak om avslag en begrunnelse om hvorfor barnet ikke har rett til individuell tilrettelegging?

Vi har ikke mottatt eksempler på vedtak om avslag. Det bekreftes også gjennom intervju at kommunen ikke har hatt saker der dette har vært aktuelt.

I vedtak der kommunen kommer frem til at et vedtak vil være en uforholdsmessig byrde i en bestemt barnehage, legger kommunen særlig vekt på

- a) Tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer
- b) De nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen
- c) Virksomhetens ressurser

Vi har ikke mottatt eksempler på denne typen vedtak. Det bekreftes også gjennom intervju at kommunen ikke har hatt saker der dette har vært aktuelt.

Sørger kommunen for at barnet får et tilbud om individuell tilrettelegging i en annen barnehage i tilfeller der de kommer frem til at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde?

Ikke aktuelt.

Får barnet vedtak om individuell tilrettelegging i en annen barnehage i tilfeller der de kommer frem til at et tiltak vil være en uforholdsmessig byrde?

Ikke aktuelt.

Får barnet vedtak om individuell tilrettelegging i en annen barnehage, dersom en privat barnehage ikke samtykker i individuell tilrettelegging?

Denne situasjonen har ikke vært aktualisert i Gjesdal kommune.

Tar kommunen stilling til hva som er barnets beste når den fatter vedtak om tilrettelegging?

I kommunens helhetlige oppvekstplan er det vist til barns rettigheter og til barnekonvensjonen. En av kommunenes uttalte strategier er at barn blir hørt og tatt på alvor. I denne sammenheng er barnehagelederens ansvar nevnt. Vi ser gjennom dette at kommunen ønsker å ha fokus på barnets beste og på føringer i barnekonvensjonen, blant annet gjennom Sjumilssteget. I tilsynssammenheng skal vi vurdere om dette gjennomføres i kommunens praksis.

Kravet til vektlegging av barnets beste innebærer blant annet at det i saker som handler om individuelle rettigheter for barn, sjelden er relevant å vektlegge andre hensyn i særlig stor grad. (Til og med i den situasjonen vi nå står, med utbrudd av covid-19, tillegges hensynet til individuell tilrettelegging og ivaretagelse av barn med særlige behov stor vekt til tross for omfattende hensyn til smittevern.) Et unntak gjelder likevel for kriteriet «uforholdsmessig byrde» som er nevnt ovenfor. Her trekkes det en grense for når økonomiske hensyn kan vektlegges.

Utover dette må kommunen gjøre en konkret og individuell vurdering for det enkelte barn ut fra faktorer som helsemessige behov, særskilte omsorgs- og sikkerhetsbehov, barnets identitet (personlighet, evner og anlegg), eventuelle egne synspunkter mm.

Det kan også være aktuelt å vurdere behovet for utvikling og læring opp mot andre behov som deltakelse i fellesskapet og behov for hvile. Her kommer også grensegangen mot spesialpedagogisk hjelp jf. bhgl. § 19a inn. I ett av de tilsendte vedtakene har kommunen i utgangspunktet vurdert at barnet kun har behov for tilrettelegging etter bhgl. § 19 g og ikke spesialpedagogisk hjelp etter bhgl. § 19a. Vi får gjennom intervju opplyst at kommunen selv er blitt bevisst på dette og ser at det kan være grunn til å vurdere saken på nytt, da en del av tilretteleggingens innhold egentlig er dreier seg om utvikling og læring for barnet.

Kommunens vedtak etter barnehageloven § 19g inneholder ikke formuleringer som viser at en forholder seg til barnekonvensjonen direkte eller til føringer knyttet til art.3 om barnets beste. En del av vektleggingen av barnets beste kan også være å høre barnet selv, men dette avhenger av alder og modenhet. Opplysninger gitt i intervjuer viser at kommunen ikke har rutine for dette per i dag. Slik vi vurderer praksisen kan dette være et forbedringsområde for kommunen. Det å treffe barnet og observere det i barnehagen kan være et alternativ eller at barnehagens ansatte bevisstgjøres på hvordan de kan høre barnet på en slik måte at barnets stemme ivaretas i søknadsprosessen.

Ut fra opplysninger gitt i intervju og kommunens totale rutine for saksutredning, som blant annet innebærer tett dialog med foreldre, barnehage og helsetjenester, anser vi likevel lovens krav som oppfylt på dette punktet. Som et punkt til forbedring vil vi likevel oppfordre kommunen til å legge inn de aktuelle hensynene som gjelder barnets beste i sin mal for vedtak, slik at en sikrer en gjennomgang av de ulike momenter som er relevante når man skal vurdere barnets beste.

Inneholder vedtaket informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans og informasjon om at klagen skal sendes til kommunen?

Inneholder vedtaket informasjon om retten til å se sakens dokumenter?

Vi kan ikke se at det finnes en tydelig mal for vedtak etter bhgl. § 19g.

Vedtakene inneholder ulik informasjon om klageadgang, klagefrist, klageorgan og andre opplysninger som kreves, jf. forvaltningsloven § 27. Vi har fått tilsendt et eksempel på vedtak fra 01.07.19 som inneholder alle disse opplysningene m.m., mens et senere vedtak dat.20.01.20 mangler opplysninger om klageinstans og innsynsrett.

Vi konkluderer etter dette med at lovens krav ikke er oppfylt på dette punktet og at kommunen må standardisere denne delen av vedtaket, f.eks. ved å ha en fast mal. slik at den informasjon som kreves etter fvl. § 27 kommer med.

Fatter kommunen vedtak om individuell tilrettelegging så snart som mulig?

Kommunen fatter vedtak om tilrettelegging kort tid etter at søknad er mottatt og saken er utredet. I de tilfeller der kommunen kjenner til behovet for tilrettelegging før oppstart i barnehage, blir vedtak fattet før barnehageårets start.

Iverksetter kommunen vedtaket fra vedtaksdato eller fra den datoen vedtaket bestemmer?

Ifølge opplysninger gitt i intervju kan det ta litt tid å få på plass folk. Barnehagene får midler til å ansette personale som skal utføre enkeltvedtaket. I noen tilfeller kan vedtak iverksettes raskt, men barnehagen må i andre tilfeller sørge for en sikker ordning i mellomtiden, til de får ansatt noen.

Ut fra de opplysninger vi har mottatt har det ikke skjedd at iverksetting har blitt utsatt utover rimelig tid til ansettelse. Vi anser derfor lovkravet som oppfylt på dette punktet.

Gjennomfører kommunen individuell tilrettelegging i tråd med vedtaket?

Ut fra opplysninger gitt i intervjuer (kommuneledelse, ansatte i barnehagene, foresatte) oppfatter vi at tilrettelegging blir gjennomført i samsvar med enkeltvedtakene.

3 Våre reaksjoner

3.1 Pålegg om retting

I kapitlene ovenfor har vi konstatert at dere ikke oppfyller regelverket på alle områder. Vi pålegger dere å rette opp følgende, jf. kommuneloven § 30-4:

Pålegg:

Gjesdal kommune må innarbeide en rutine for vedtak ved tilrettelegging av barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne som omfatter alle krav i § 19g jf. forvaltningsloven.

Pålegget innebærer at:

- a. Kommunen må sikre at det blir fattet enkeltvedtak med klagerett for foreldre/ foresatte i alle saker der barn har behov for tilrettelegging som følge av nedsatt funksjonsevne.
- b. Kommunen må sikre at enkeltvedtakene inneholder alle de opplysninger som forvaltningsloven § 27 oppstiller.

3.2 Oppfølging av pålegg

Dere skal iverksette tiltak for å rette brudd på regelverket umiddelbart. Når påleggene er rettet, skal dere erklære at retting er gjennomført og redegjøre for hvordan dere har rettet.

Fristen er 01.07.20. Vi vil ikke avslutte tilsynet før dere gjennom erklæringen og redegjørelsen har vist at påleggene er rettet.

4 Dere har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Dere kan klage på enkeltvedtaket.

Hvis dere klager, må dere gjøre det innen **tre uker**. Fristen gjelder fra beskjed om brevet har kommet frem til dere, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere sender klagen til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enig med dere, sender vi klagen til Utdanningsdirektoratet som avgjør saken.

I forvaltningsloven § 32 kan dere se hvordan dere skal utforme klagen.

Dere kan be om at vi ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av Utdanningsdirektoratet, jf. forvaltningsloven § 42.

Dere er part i saken og har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Hanne Sørli Ronæss
tilsynsleder

Mette Sømme
rådgiver

Astrid Løvås Pundsnes
rådgiver